

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail ktst@ktst.dk
www.ktst.dk
CVR nr. 29634750

Svar på spørgsmål 175 (Alm. del):

03-06-2014

I brev af 6. maj 2014 har udvalget efter ønske fra Marie Krarup (DF) stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 175:

”Folkeskolens afgangsprøve (FSA):

- a. Hvilke fag bruger synopsiseksamen til mundtlige prøver til FSA?
- b. Hvilke fag bruger traditionel eksamen med forberedelse og eksamination til mundtlige prøver til FSA?
- c. Hvordan er resultaterne fordelt på de to prøveformer for henholdsvis drenge og piger samt for børn fra boglige hjem og børn fra ikke-boglige hjem? ”

Svar:

Folkeskolens afgangsprøver (FSA) består af syv obligatoriske prøver, heraf fem bundne prøver og to udtræksprøver.

Ved afslutningen af 9. klassetrin skal hver elev aflægge fem bundne prøver: To prøver i faget dansk (skriftlig og mundtlig) og én prøve i hvert af fagene matematik (skriftlig), engelsk (mundtlig) og fysik/kemi (mundtlig).

Herudover skal hver elev aflægge to prøver, som bestemmes af Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen ved udtræk. Der udtrækkes én prøve fra den humanistiske fagblok blandt fagene engelsk (skriftlig), tysk/fransk (skriftlig og mundtlig) som 2. fremmedsprog, kristendomskundskab (mundtlig), historie (mundtlig) og samfundsfag (mundtlig) og én prøve fra den naturfaglige fagblok blandt fagene geografi (skriftlig), biologi (skriftlig) og matematik (mundtlig).

En elev kan endvidere indstille sig til folkeskolens frivillige afgangsprøver i valgfagene tysk/fransk (skriftlig og mundtlig) som 3. fremmedsprog,

håndarbejde (mundtlig/praktisk), sløjd (mundtlig/praktisk) og hjemkundskab (mundtlig/praktisk).

Egentlige synopsis indgår kun – som en mulighed – ved prøven i faget mundtlig dansk, som kan aflægges på én af to måder:

- Som *prøveform A*, der kan karakteriseres som en ”traditionel” prøve med forberedelsestid samt efterfølgende eksamination.
- Som *prøveform B*, der kan karakteriseres som en prøve, der er baseret på en synopsis, der danner udgangspunktet for eksaminationen. Arbejdet med blandt andet synopsis udgør forberedelsen til selve prøveafleggelsen. Der indgår ikke yderligere forberedelsestid ved eksaminationen. Det vil sige, at der i modsætning til de traditionelle prøver ikke er forberedelsestid umiddelbart før eksaminationen.

Den valgte prøveform er fælles for alle elever på samme hold, og det er skolens leder, der ved skoleårets begyndelse træffer afgørelse om, hvilken prøveform der skal anvendes ved afholdelse af den pågældende prøve.

I de mundtlige sprogfag engelsk, tysk og fransk skal eleverne vælge et overordnet område og udarbejde en disposition, der minder om en synopsis, men ikke er helt så omfattende. Arbejdet med dispositionen udgør forberedelsen til selve prøveafleggelsen i de pågældende fag. Der indgår ikke yderligere forberedelsestid ved eksaminationen i de tre fag. Det vil sige, at der i modsætning til de traditionelle prøver ikke er forberedelsestid umiddelbart før eksaminationen.

I faget fysik/kemi kan man både gå til prøve med og uden forberedelsestid, men i begge tilfælde uden disposition eller synopsis.

De øvrige mundtlige prøver afholdes som ”traditionelle” prøver, det vil sige med forberedelsestid og efterfølgende eksamination.

Undervisningsministeriet har ikke data, der angiver antallet og fordelingen af elever, som aflægger den mundtlige prøve i dansk efter henholdsvis prøveform A eller prøveform B. Det er således ikke muligt at oplyse, hvordan resultaterne i den mundtlige prøve i dansk er fordelt på de to prøveformer for henholdsvis drenge og piger samt for forældrenes højeste fuldførte eksamen.

Tabel 1 og 2 viser den gennemsnitlige karakter til de mundtlige afgangsprøver i 9. klasse fordelt på fag og elevernes køn henholdsvis forældrenes højeste fuldførte uddannelse. Den gennemsnitlige karakter inkluderer alle elever, der har været til prøve i det pågældende fag. Endvidere ses antallet af prøvekarakterer, der indgår i det opgjorte gennemsnit.

Fagene engelsk, dansk og fysik/kemi er bundne prøvfag. Fagene tysk/fransk, historie, kristendomskundskab og samfundsfag er prøvfag til udtræk, og eleverne kan endvidere vælge frivilligt at gå til prøve i fransk og tysk (3. fremmedsprog). Af denne grund er der også stor forskel på, hvor mange elever der har været til prøve i de enkelte fag – særligt i faget fransk er der relativt få elever, der har været til prøve.

Det bemærkes, at sammenligninger af karakterer på tværs af fag kun kan gøres med kraftige forbehold, da forhold som fx fagenes indhold og elevbaggrund også må forventes at påvirke resultatet. Fx ses der af tabel 1, at der er to karakterpoint i forskel mellem drengenes opnåede karakterer i mundtlig engelsk og mundtlig tysk, uanset at begge benytter sig af dispositionsprøveformen.

Tabel 1. Gennemsnitlig karakter og antal prøvekarakterer ved folkeskolens afgangsprøver i 9. klasse fordelt på mundtlige prøvfag og eleven køn, 2013

	Dreng	Piger	Dreng	Piger
	--- Gennemsnitlig karakter ---		--- Antal karakterer ---	
	-			
<u>Fag med dispositionsprøveform</u>				
Engelsk	7,4	7,7	30.662	30.563
Fransk	6,3	7,7	339	480
Tysk	5,4	6,5	2.954	2.927
<u>Fag med både synopsis og traditionel prøveform</u>				
Dansk	6,8	8,3	31.139	31.024
<u>Fag med traditionel prøveform</u>				
Fysik/kemi	6,2	6,6	30.537	30.429
Historie	7,1	7,0	6.413	6.336
Kristendomskundskab	7,0	7,9	6.104	6.103
Matematik	7,1	7,1	10.391	10.022
Samfundsfag	6,9	7,3	6.501	6.528

Kilde: Undervisningsministeriets databank

Tabel 2. Gennemsnitlig karakter og antal prøvekarakterer ved folkeskolens afgangsprøver i 9. klasse fordelt på mundtlige prøfefag og forældrenes højeste fuldførte uddannelse, 2013

	Erhvervsfaglig, grundskole eller uoplyst udd.	Gymnasial eller videregående udd.	Erhvervsfaglig, grundskole eller uoplyst udd.	Gymnasial eller videregående udd.
	--- Gennemsnitlig karakter ---		--- Antal karakterer ---	
<u>Fag med dispositionsprøveform</u>				
Engelsk	6,6	8,5	29.158	32.067
Fransk	6,1	7,4	198	621
Tysk	5,1	6,7	2.756	3.125
<u>Fag med både synopsis og traditionel prøveform</u>				
Dansk	6,6	8,4	29.868	32.295
<u>Fag med traditionel prøveform</u>				
Fysik/kemi	5,5	7,2	28.994	31.972
Historie	6,1	8,0	6.157	6.592
Kristendomskundskab	6,6	8,2	5.921	6.286
Matematik	6,3	7,9	9.894	10.519
Samfundsfag	6,1	8,0	6.138	6.891

Kilde: Undervisningsministeriets databank

Med venlig hilsen

Christine Antorini